

Становище на съдия Невин Фети по определението от 16 юли 2026 г. на Конституционния съд по конституционно дело № 13/2026 г.

Подписвам със становище определението от 16.07.2026 г. по к.д. № 13/2026 г., с което е допуснато за разглеждане по същество искането за установяване на противоконституционност на чл. 36а, ал. 1 от Закона за адвокатурата в частта „и размера на възнаграждението му при условията на чл. 36, ал. 3 и 4“, по следните съображения:

Задължително условие за допустимост на искане, основано на чл. 150, ал. 2 от Конституцията, какъвто е случаят в настоящото конституционно производство, е да е оспорен „закон, приложим по конкретното дело“. В обхвата на това условие може да попадне законова разпоредба, приложима в хода на производството или от значение за разрешаването на правния спор по конкретното дело, която е „действаща и обективно годна за прилагане като източник на право по конкретното дело, по което съдът, сезиращ конституционната юрисдикция, трябва да се произнесе“ (Определение № 6/2024 г. по к.д. № 19/2024 г., Определение № 7/2025 г. по к.д. № 11/2025 г.).

В определението от 16.07.2026 г. е посочено, че „[и]зложените от вносителя съображения относно приложимостта на оспорената част от разпоредбата на чл. 36а, ал. 1 ЗАдв на стадия, на който се намира производството пред Софийския районен съд, се подкрепят от приложените към искането материали по делото, от които се установява, че исковата молба и приложенията са били връчени на ответниците чрез залепване на уведомление и съгласно чл. 47, ал. 6 ГПК следва да им бъде назначен особен представител, като размерът на възнаграждението му се определя „при условията и по реда на чл. 36а от Закона за адвокатурата“. Следователно „закон, приложим по конкретното дело“ по смисъла на чл. 150, ал. 2 от Конституцията е и разпоредбата на чл. 47, ал. 6, изр. второ ГПК, която гласи: „Размерът на възнаграждението за особен представител се определя при

условията и по реда на чл. 36а от Закона за адвокатурата“, както и оспорената част от разпоредбата на чл. 36а, ал. 1 от Закона за адвокатурата, към която тя препраща. Член 47, ал. 6, изр. второ ГПК също се отнася до определянето на размера на възнаграждението на особения представител.

Доколкото Конституционният съд действа по инициатива на органите и лицата по чл. 150 от Конституцията, вносителят следва да посочи в какво се състои искането, но „преценката на сезиращия по реда на чл. 150, ал. 2 от Конституцията съд относно приложимото право е в обхвата на отсъждане от Конституционния съд, доколкото пряко се отнася към решаването на преюдициалния въпрос за неговата юрисдикция“ (Определение № 4/2026 г. по к.д. № 6/2026 г.). С оглед на това подписвам със становище определението, тъй като съм съгласна с диспозитива, но намирам, че приложимостта на чл. 36а, ал. 1 от Закона за адвокатурата в оспорената ѝ част е свързана с препращащата разпоредба на чл. 47, ал. 6, изр. второ ГПК, което следваше да бъде отчетено, за да се уточни в какво се състои искането и какъв е предметът на конституционното дело.

Съдия Невин Фети